

[➡ Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

Dato	FOR-2005-10-11-1196
Departement	Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet
Publisert	I 2005 hefte 12 (Merknader)
Ikrafttredelse	01.01.2006
Sist endret	FOR-2016-10-19-1218
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1981-03-13-6-§9, LOV-1981-03-13-6-§29, LOV-1981-03-13-6-§31, LOV-2001-06-15-75-§23, LOV-2001-06-15-75-§24, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§19, FOR-2003-12-19-1790, LOV-1994-08-05-55-§4-4, LOV-1994-08-05-55-§4-7, LOV-1994-08-05-55-§8-4, LOV-1982-11-19-66-§4a-1 jf LOV-2011-06-24-29-§34
Kunngjort	14.10.2005
Rettet	01.02.2006 (merkn. til § 3)
Korttittel	Forskrift om smittefarlig helseavfall

Kapitteloversikt:

Hoveddel

Merknader til forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet), Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet 11. oktober 2005 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 29 og § 31, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 23 andre ledd og § 24 sjette ledd, lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7 og § 19, delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 4-4 annet ledd, § 4-7 og § 8-4 og lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 4a-1 annet ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 9b (forordning (EF) nr. 1069/2009) og nr. 9c (forordning (EU) nr. 142/2011 som endret ved forordning (EU) nr. 749/2011, forordning (EU) nr. 1063/2012, forordning (EU) nr. 1097/2012, forordning (EU) nr. 294/2013, forordning (EU) nr. 555/2013, forordning (EU) nr. 717/2013, forordning (EU) nr. 592/2014 og forordning (EU) 2015/9) og vedlegg XX nr. 32a (direktiv 91/689/EØF endret ved direktiv 94/31/EF) og nr. 32aa (vedtak 2000/532/EF endret ved vedtak 2001/118/EF, vedtak 2001/119/EF og vedtak

2001/573/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 16 des 2011 nr. 1396, 15 mars 2013 nr. 284, 19 des 2013 nr. 1757, 19 okt 2016 nr. 1218.

Rettelser: 01.02.2006 (merkn. til § 3).

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å bidra til å sikre at smittefarlig avfall ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder smittefarlig avfall som oppstår i helsetjeneste og dyrehelsetjeneste, herunder smittefarlig avfall fra undervisning, forskning og diagnostikk.

Forskriften gjelder ikke animalsk avfall som omfattes av forskrift 14. september 2016 nr. 1064 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum.

Forskriften gjelder ikke håndtering som omfattes av forskrift 12. september 1996 nr. 903 om innførsel, transport og annen håndtering av materiale som er smittefarlig for mennesker.

0 Endret ved forskrift 19 okt 2016 nr. 1218.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *avfall*: kasserte løseregjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løseregjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og renseanlegg mv.
- b) *smittefarlig avfall*: avfall fra medisinsk behandling eller veterinærbehandling og//eller tilhørende undervisning, forskning og diagnostikk som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner som kan forårsake sykdom hos mennesker eller andre levende organismer.
- c) *håndtering*: en fellesbetegnelse for innsamling, mottak, mellomlagring og behandling av smittefarlig avfall.
- d) *behandling*: fysiske/kjemiske/biologiske prosesser som endrer avfallets egenskaper og som er nødvendige eller hensiktsmessige for endelig anbringelse av avfallet.
- e) *helsetjeneste*: primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, tannhelsetjenesten og annen medisinsk virksomhet.
- f) *dyrehelsetjeneste*: virksomhet hvor veterinærer eller annet dyrehelsepersonell yter helsehjelp til dyr.

§ 4. Forsvarlig oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste skal sørge for at smittefarlig avfall oppbevares og håndteres på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø. Virksomhet som transporterer eller håndterer smittefarlig avfall fra helsetjeneste eller dyrehelsetjeneste, skal sørge for at dette skjer på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø.

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste og virksomhet som transporterer eller håndterer smittefarlig avfall fra disse, skal sørge for at smittefarlig avfall ikke blandes med andre typer avfall.

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste og virksomhet som behandler smittefarlig avfall fra disse, skal så tidlig som mulig sørge for at smittefarlig avfall behandles slik at det ikke lenger er smittefarlig.

§ 5. Leveringsplikt

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste hvor det oppstår smittefarlig avfall, skal så snart som mulig sørge for at avfallet blir levert til behandling ved anlegg med behandlingstillatelse etter § 6 eller med forbrenningstillatelse etter forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall.

Leveringsplikten etter første ledd gjelder ikke for virksomheter som med tillatelse etter § 6 behandler eget avfall, eller hvor avfallet blir behandlet slik at det ikke lenger er smittefarlig, jf. § 4 tredje ledd.

§ 6. Tillatelse til behandling av smittefarlig avfall

Virksomhet som behandler smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger.

Helsetjeneste som autoklaverer eller desinfiserer smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra Fylkesmannen eller den Helse- og omsorgsdepartementet bemyndiger.

Dyrehelsetjeneste som autoklaverer eller desinfiserer smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra Mattilsynet.

Kravet om tillatelse gjelder ikke helsetjeneste og dyrehelsetjeneste som behandler eget smittefarlig avfall i samsvar med kravene i § 4 tredje ledd.

0 Endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 7. Emballering og merking

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste som lagrer eller leverer smittefarlig avfall, skal påse at avfallet er emballert på en slik måte at det egner seg for lagring og transport uten at det medfører smittefare.

Emballasje for smittefarlig avfall skal være merket slik at det går klart frem at emballasjen inneholder smittefarlig avfall.

Smittefarlig avfall som skal leveres til transport skal være emballert og merket i henhold til kravene for emballering av infeksjonsfremmende stoffer i forskrift 11. november 2002 nr. 1264 om transport av farlig gods på veg og jernbane.

§ 8. Dokumentasjon

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste hvor det oppstår smittefarlig avfall, og virksomhet som transporterer eller behandler smittefarlig avfall fra disse, skal ha tilgjengelig dokumentasjon om avfallet kommer fra helsetjeneste eller dyrehelsetjeneste, mengde, samt dersom det er relevant, hvordan det er oppbevart, håndtert og transportert.

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år. Transportører skal oppbevare dokumentasjonen i minst ett år. Dokumentasjonen skal på anmodning forelegges relevant myndighet, jf. § 9.

§ 9. Vedtaks- og tilsynsmyndighet, tvangsmulkt

Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger fører tilsyn med at smittefarlig avfall fra helsetjenesten og dyrehelsetjenesten ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til miljøet, herunder at virksomheter som behandler smittefarlig avfall søker om tillatelse etter § 6 og overholder de krav som stilles i tillatelsen. For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak i medhold av denne forskriften blir gjennomført, kan Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73.

Statens helsetilsyn og Fylkesmannen fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i tilsynsloven § 3, smittevernloven § 7-10a, spesialisthelsetjenesteloven § 7-1 og kommunehelsetjenesteloven § 6-3.

Kommunen fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i smittevernloven og kommunehelsetjenesteloven kapittel 4a.

Mattilsynet fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i dyrehelsepersonelloven og matloven.

0 Endret ved forskrifter 16 des 2011 nr. 1396 (i kraft 1 jan 2012), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 10. Dispensasjon

I særlige tilfeller og forutsatt at det ikke strider mot EØS-avtalens vedlegg II, bind 12 A, kapittel 15, direktiv 91/689/EØF eller andre internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan relevant myndighet, jf. § 9, dispensere fra denne forskriften.

§ 11. Klageorgan

Miljødirektoratet avgjør klager over vedtak truffet av fylkesmannen i medhold av § 9 første ledd, jf. forurensningsloven § 85.

Fylkesmannen avgjør klager over vedtak truffet av kommunen i medhold av § 9 tredje ledd, jf. smittevernloven § 8-3 og kommunehelsetjenesteloven § 4a-12.

Det regionale Mattilsynet avgjør klager på vedtak truffet av det lokale Mattilsynet i medhold av § 9 fjerde ledd. Klager på vedtak truffet av det regionale Mattilsynet i første instans avgjøres av det sentrale Mattilsynet.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 12. Straff

Overtredelse av denne forskrift eller vedtak truffet med hjemmel i forskriften straffes etter bestemmelsene i forurensningsloven § 78 og § 79, smittevernloven § 8-1, kommunehelsetjenesteloven § 4a-11, dyrehelsepersonelloven § 37 og matloven § 28.

§ 13. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2006.

Merknader til forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

Merknadene er en veiledning for å utdype innholdet i den enkelte bestemmelse.

Til § 2 Virkeområde

Til første ledd

Forskriften gjelder smittefarlig avfall som er et resultat av helse- og dyrehelsepersonells yrkesutøvelse, herunder smittefarlig avfall som oppstår når helse- eller dyrehelsepersonell driver undervisning, forskning og diagnostikk. Det har ingen betydning om yrkesutøvelsen foregår innenfor eller utenfor virksomhetens lokaler. Dette betyr at forskriften også gjelder smittefarlig avfall som oppstår når helsetjenesten foregår hjemme hos pasienten, for eksempel i hjemmesykepleien og i forbindelse med ambulerende veterinær- og legevaktvirksomhet.

Forskriften gjelder fra det smittefarlige avfallet oppstår i helse- og dyrehelsetjenesten og frem til det er ferdig behandlet. Forskriften stiller derfor krav til både helsetjenesten, dyrehelsetjenesten, transportør og behandlingsanlegg.

Forskriften omfatter ikke smittefarlig avfall som har en annen opprinnelse enn helse- og dyrehelsepersonells yrkesutøvelse. Eksempel: Innredning fra fjøs hvor det har forekommet skrapesyke.

All helsehjelp som ytes i helsetjenesten (også av ikke autorisert helsepersonell), er omfattet av forskriften. Utøvere av alternativ behandling, som ikke er helsepersonell eller en del av helsetjenesten, omfattes ikke av forskriften. Det gjør heller ikke virksomheter som driver for eksempel tatoverings- eller hulltakingsvirksomhet. Dyrehelsetjeneste utøvet av personer som verken er dyrehelsepersonell eller underlagt dyrehelsepersonells faglige ansvar, er ikke omfattet av forskriften.

Forskriften gjelder også for enmannsforetak.

Til annet ledd

Døde dyr (inkl. fisk), slakteavfall og kassert melk er eksempler på animalsk avfall som ikke er omfattet av denne forskriften. Unntatt fra dette er prøver fra dyreavfall. Avfall fra prøvetaking anses som smittefarlig avfall og omfattes av forskriften.

Til § 3 Definisjoner

Til bokstav b – smittefarlig avfall

Avfall som kan være smittefarlig:

1. Avfall som er direkte forurensset med sekret, puss o.l. fra pasienter med alvorlige infeksjoner (for eksempel brukte bandasjer, dremsmateriell, hansker, munnbind, bleier og liknende).
2. Stikkende/skjærende avfall, for eksempel brukte kanyler, brukte skalpellblader, brukte sakser og pinsetter, reagensrør med blod, puss eller vevsrester.
3. Vevsbiter, organer, blod og blodprodukter (inkludert serum, plasma og andre komponenter fra blod), samt blodige bandasjer.
4. Avfall fra luftsmitteisolater.

Det er ikke alt avfall fra helse- og dyrehelsetjeneste som omfattes av forskriften. Kun der avfallet inneholder levedyktige organismer eller deres toksiner, og det er kjent for eller antatt å kunne forårsake sykdom, vil forskriften komme til anvendelse. Det er kun der for eksempel munnbind eller bleier kan forårsake smitte at det skal behandles etter forskriften. For helsetjenesten vises det for øvrig til det generelle kravet til forsvarlig virksomhet.

Til bokstav e – helsetjeneste

Begrepet helsetjeneste etter denne forskriften samsvarer med definisjonen av helsetjeneste i lov 2. juli nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 1-3 bokstav d), og omfatter primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og tannhelsetjenesten. Virksomheter som er offentlig eid, privateid og offentlig drevet, og privateid eller privatdrevet som har avtale med stat, fylke eller kommune, er omfattet av helsetjenestebegrepet. Rent privat virksomhet som ikke har avtale med stat, fylke eller kommune faller også innenfor definisjonen av helsetjeneste i denne forskriften.

Til bokstav f – dyrehelsetjeneste

Uttrykket «helsehjelp til dyr» omfatter forebyggende tiltak, diagnostiske undersøkelser, behandling, rehabilitering og lignende. Det omfatter både privat og offentlig virksomhet. En veterinær som for eksempel tar en blodprøve i forbindelse med Mattilsynets overvåkning av dyresjukdommer, yter altså helsehjelp til dyr i forskriftens forstand.

Til § 4 Forsvarlig oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall

Det er ledelsen ved virksomheten som har det overordnede ansvaret for at forskriftens krav overholdes. Ledelsen har ansvaret for å legge forholdene til rette slik at helsepersonell/dyrehelsepersonell kan utføre sine oppgaver i samsvar med forskriftens krav.

Ledelsen ved virksomheten bør sørge for at det utarbeides prosedyrebeskrivelser for hva som skal regnes som smittefarlig avfall og hvordan avfallet skal håndteres i virksomheten. Det bør fremgå av prosedyrene hvem som skal foreta risikovurderingen når det er tvil om avfallet er smittefarlig, hvem som har ansvaret for å oppdatere prosedyrene, og hvordan avvik blir rettet opp. Prosedyrene bør være lett tilgjengelige for personalet. Prosedyrene bør inngå som en del av virksomhetens internkontrollsystem.

Helsetjenestens internkontroll er regulert i forskrift 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i sosial- og helsetjenesten. Helseinstitusjoner som omfattes av forskrift 17. juni 2005 nr. 610 om smittevern i helsetjenesten, skal ha skriftlige rutiner for håndtering av avfall og intern transport av smittefarlig materiale som en del av sitt infeksjonskontrollprogram, jf. forskriftens kapittel 2. Infeksjonskontrollprogrammet inngår som en del av internkontrollsystemet ved institusjonen. Når det gjelder smittefarlig avfall som kan forurensne det ytre miljøet, skal virksomhetens internkontroll oppfylle kravene i forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Virksomheter skal iverksette tiltak for å verne personalet mot skader ved eksponering for biologiske faktorer, i tråd med de krav som følger av forskrift 19. desember 1997 nr. 1322 om vern mot eksponering for biologiske faktorer (bakterier, virus, sopp m.m.) på arbeidsplassen (forskrift om biologiske faktorer).

Ambulerende dyrehelsepersonell bør gi dyreeiere råd om forsvarlig håndtering av smittefarlig avfall. Tilsvarende bør helsepersonell som yter helsehjelp i pasientens hjem, gi pasienten råd om forsvarlig håndtering av smittefarlig avfall.

Bestemmelsen innebærer en plikt til å hindre fare for forurensning og spredning av smitte gjennom forsvarlig håndtering mv. av avfallet. Plikt til å hindre andre negative virkninger forbundet med avfallet, for eksempel stikk- og kuttskader, kan følge av annet regelverk. Et eksempel er lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester § 3, som krever at alle som behandler produkter skal forebygge at produktet medfører helseskade, miljøforstyrrelse, forurensning, støy og lignende, og begrense slike virkninger.

Til første ledd – oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall slik at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte
Oppbevaring og håndtering av smittefarlig avfall i helsetjenesten og dyrehelsetjenesten

Smittefarlig avfall bør samles opp i støtsikre og fuktette beholdere. Beholderne bør være av et materiale og utformes slik at avrenning er forhindret ved oppbevaring og videre transport helt frem til behandlingsanlegget.

Når smittefarlig avfall oppstår utenfor virksomhetens lokaler, for eksempel i forbindelse med ambulerende veterinær- og legevaktvirksomhet eller i hjemmesykepleien, bør personalet ha en beholder, som beskrevet ovenfor, til oppsamling av smittefarlig avfall.

Lokaler som brukes til midlertidig oppbevaring av smittefarlig avfall bør holdes ryddig og rent og om nødvendig desinfiseres. Oppbevaringsplassen bør være sikret slik at uvedkommende mennesker eller dyr ikke har tilgang.

Transport av smittefarlig avfall

Transport av smittefarlig avfall omfattes av forskrift 11. november 2002 nr. 1264 om transport av farlig gods på veg og jernbane. Denne administreres av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Forskriften stiller blant annet krav til emballasje, godkjent tank, merking, samemballering og transportdokument. Dersom transporten overstiger 500 kg netto farlig gods, gjelder også krav om at fører skal ha ADR-kompetansebevis når dette kreves i ADR (ADR og RID er europeiske overenskomster for transport av farlig gods på henholdsvis veg og jernbane). Forskriften krever at enhver som har befattning med transport av farlig gods plikter å vise forsiktighet og opptre på en slik måte at det ikke oppstår fare for skade på liv, helse, miljø eller materielle verdier (§ 2-2). Ifølge samme bestemmelse skal man under transporten ta de nødvendige forholdsregler slik at transporten kan foregå og godset avleveres på en sikker og forsvarlig måte.

Håndtering av smittefarlig avfall hos behandlingsanlegg

Smittefarlig avfall som har ankommet behandlingsanlegget, bør så snart som mulig mates inn i anlegget. Mellomlagring av smittefarlig avfall på behandlingsanlegget bør normalt ikke forekomme. Dersom dette unntaksvis må skje, skal mellomlagringen skje uten risiko for økt smittefare og skal være så kortvarig som mulig.

Til tredje ledd – behandling av smittefarlig avfall slik at det ikke lenger er smittefarlig

Behandling av smittefarlig avfall i helsetjenesten og dyrehelsetjenesten

Smittefarlig avfall fra egen virksomhet skal så tidlig som mulig behandles slik at det ikke lenger er smittefarlig. Dette kan gjøres ved for eksempel desinfeksjon eller autoklaving. Den metoden som benyttes bør være validert. Eventuell forbehandling, for eksempel kverning for å redusere volumet og derved forenkle behandlingen av eget avfall, må ikke medføre fare for smittespredning.

Behandling av smittefarlig avfall fra andre virksomheter, ved blant annet autoklaving eller desinfeksjon, krever særskilt tillatelse.

Når avfallet ikke lenger er smittefarlig vil forskriftens regler ikke komme til anvendelse.

Behandling av smittefarlig avfall hos behandlingsanlegg

Det vises til merknadene til § 4 første ledd vedrørende behandlingsanlegg.

Til § 5 Leveringsplikt

Smittefarlig avfall skal leveres til anlegg med behandlingstillatelse etter § 6 eller til anlegg med forbrenningstillatelse etter forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Det følger av § 4 at avfallsbesitter må ta forsvarlig hånd om avfallet inntil det blir levert. Ved nedleggelse av virksomhet skal den ansvarlige ved virksomheten sørge for at det smittefarlige avfallet umiddelbart blir levert til godkjent håndtering.

Ved kontroll vil tilsynsmyndigheten forvente at virksomheten kan fremlegge dokumentasjon på at leveringsplikten er overholdt, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften). Tilsynsmyndigheten kan pålegge virksomheten å fremskaffe slik dokumentasjon dersom den mangler. Aktuell dokumentasjon er kvittering fra lovlig mottak for smittefarlig avfall. For å sikre at levering blir gjennomført kan tilsynsmyndigheten fastsette tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73.

Eier av avfallsforbrenningsanlegg som ønsker å forbrenne smittefarlig avfall, må søke om dette spesielt, jf. avfallsforskriften § 10-4.

Til § 6 Tillatelse til behandling av smittefarlig avfall

Der virksomheten behandler avfallet selv, for eksempel ved autoklaving eller desinfeksjon, behøves det ingen tillatelse. Dette er behandling der virksomheten gjør avfallet ikke smittefarlig i tråd med forskriften § 4. Behandling av eget smittefarlig avfall som foregår internt i helsetjenesten og dyrehelsetjenesten, krever altså ikke tillatelse etter §

6 siste ledd. Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste som *på annen måte* behandler eget smittefarlig avfall, må imidlertid søke om tillatelse etter forskriften her, eventuelt etter forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) hvis avfallet skal forbrennes. Der helsetjeneste eller dyrehelsetjeneste behandler avfall på vegne av andre virksomheter kreves det tillatelse etter § 6 annet eller tredje ledd.

Fylkesmannen gir tillatelse til forbrenning (og eventuell annen sluttbehandling) etter denne forskrifts § 6 første ledd, jf. forurensningsloven. Fylkesmannen gir tillatelse til autoklaving/desinfisering av smittefarlig avfall i helsetjenesten etter denne forskrifts § 6 andre ledd, jf. smittevernloven. Mattilsynet gir tillatelse til autoklaving/desinfisering av smittefarlig avfall i dyrehelsetjenesten etter denne forskrifts § 6 tredje ledd, jf. matloven.

Søknad om tillatelse til behandling av smittefarlig avfall skal angi hvilke typer og mengder smittefarlig avfall som ønskes behandlet og gi en beskrivelse av virksomheten for øvrig. Søknad om slik tillatelse blir vurdert ut fra tekniske og miljømessige forhold og ut fra hensynet til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av smittefarlig avfall totalt sett.

Forbrenning av smittefarlig avfall må skje i overensstemmelse med kravene i kapittel 10 i avfallsforskriften. Virksomhet som søker om tillatelse til forbrenning av smittefarlig avfall vil i en eventuell tillatelse få vilkår i overensstemmelse med avfallsforskriften. I henhold til avfallsforskriften § 9-4 er det ikke tillatt å deponere smittefarlig avfall fra sykehus eller annen medisinsk eller veterinærmedisinsk virksomhet.

Myndighet til å gi tillatelse til behandling av smittefarlig avfall etter denne forskriften er lagt til fylkesmannen. Tillatelsen gis normalt på bestemte vilkår. Det stilles krav som skal sikre en miljømessig forsvarlig håndtering av det smittefarlige avfallet. Dette kan være tekniske og driftsmessige krav, utslippsbegrensninger, krav om tiltak mot avrenning og ukontrollerte utslipp m.m. Tillatelsen bør også inneholde nødvendige krav for å hindre smittefare ved håndteringen av avfallet på behandlingsanlegget. Disse kravene tas inn i samråd med helse- og dyrehelsemyndighetene, som har det overordnede tilsynsansvaret for å hindre smittefare fra avfallet i hele kjeden fra avfallet oppstår i helse- og dyrehelsetjenesten og til det er ferdig behandlet. Det er vanlig å sette krav til journalføring og rapportering, blant annet for å kunne føre tilfredsstillende kontroll med strømmene av smittefarlig avfall.

Tillatelse etter denne forskriften fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendig godkjenning fra andre myndigheter.

Til § 7 Emballering og merking

Til første ledd

Avfallsbesitter har ansvaret for at smittefarlig avfall emballeres på en slik måte at det ikke medfører fare for spredning av smitte. Avfallsbesitter treffer de nødvendige tiltak som står i forhold til avfallets mengde, sammensetning og farlighetsgrad for å hindre spredning av smitte. Avfallsbesitter bør utvise forsiktighet dersom det er tvil om avfallets sammensetning, om den riktige håndteringsmåten, om rekkevidden av plikter i regelverk osv. Avfallets farepotensial stiller dessuten krav til lagringsplassen, særlig beskyttelse mot ytre påvirkning, sikring mot uvedkommende/dyr/barn, avrenning og krav til at virksomheten holder orden og oversikt over avfallet (ryddig og atskilt plassering, tydelig merking mv.).

Både avfallsbesitter og den som håndterer smittefarlig avfall skal sørge for at avfallet er emballert slik at det er egnet for lagring og transport. Emballeringen må tilpasses transportmåte, transportstrekning mv. Hvis avfallet ikke er forsvarlig emballert, plikter transportøren å avvise det, jf. forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane § 2-3 bokstav a.

Til § 8 Dokumentasjon

Til første ledd

Når det gjelder dokumentasjon om hvordan det smittefarlige avfallet er transportert, kan relevant dokumentasjon være faktura eller avtale med transportselskapet.

Ved dokumentasjon av type og opprinnelse bør følgende koder fra den europeiske avfallslisten (EAL) anvendes:

- Smittefarlig avfall fra helsetjenesten:
18 01 03* (avfall der innsamling og disponering er underlagt særlige krav av hensyn til forebygging av infeksjoner)
- Smittefarlig avfall fra dyrehelsetjenesten:
18 02 02* (avfall der innsamling og disponering er underlagt særlige krav av hensyn til forebygging av infeksjoner)

Den ansvarlige for virksomheten bør sørge for at dokumentasjonen inngår i virksomhetens internkontrollsystem.

Til § 9 Vedtaks- og tilsynsmyndighet, tvangsmulkt

Det forventes at de ulike tilsynsmyndighetene fokuserer på sine kjerneområder.

Nødvendige vedtak omfatter også adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt i den grad aktuelle lover gir slik hjemmel.

Til første ledd

Fylkesmannen fører tilsyn med at smittefarlig avfall fra helsetjenesten og dyrehelsetjenesten ikke medfører fare for forurensning. Fylkesmannen har ansvaret for å føre tilsyn med at virksomheter som behandler smittefarlig avfall, søker om tillatelse etter § 6 og overholder de krav som stilles i tillatelsen.

Til annet ledd

Tilsyn med virksomhetenes håndtering av smittefarlig avfall er en del av Helsetilsynets helhetlige tilsyn.

Til tredje ledd

Kommunene fører tilsyn med smittefarlig avfall som en del av sitt arbeid med miljørettet helsevern fra det oppstår i helsetjenesten, og frem til det er ferdig behandlet. Aktuelle bestemmelser som kommunen fører tilsyn med, er § 4 (forsvarlig oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall), § 5 (leveringsplikt), § 7 (emballering og merking) og § 8 (dokumentasjon).

Til fjerde ledd

Mattilsynet fører tilsyn med det smittefarlige avfallet fra det oppstår i dyrehelsetjenesten, og frem til det er ferdig behandlet. Aktuelle bestemmelser som Mattilsynet fører tilsyn med at virksomheter overholder, er § 4 (forsvarlig oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall), § 5 (leveringsplikt), § 7 (emballering og merking) og § 8 (dokumentasjon).

Til § 10 Dispensasjon

Relevant myndighet kan bare gjøre unntak fra forskriften dersom dette ikke strider med EØS-avtalen (for eksempel EU-direktiver om farlig avfall) eller andre internasjonale avtaler. Ved behandling av søknader om dispensasjon, vil det normalt bli lagt vekt på at kontrollen med avfallet er like god som det som følger av denne forskriften.